

Murailles
&
jardins

VISITE DES TRAVAUX DE LA CONTREGARDE DU ROY
CITADELLE DE LILLE - le 21 septembre 2011

*TOUR OF WORKS UNDERWAY AT THE "CONTREGARDE DU ROY" (KING'S COUNTERGUARD)
LILLE CITADELLE - on September 21st 2011*

*BEZOEK AAN DE WERKZAAMHEDEN AAN DE CONTREGARDE DU ROY
CITADEL VAN RIJSEL - op 21 september 2011*

VISITE DES TRAVAUX DE LA CONTREGARDE DU ROY CITADELLE DE LILLE

La visite de la contregarde du Roy de la citadelle de Lille a permis de comprendre le souci d'équilibre raisonné entre le patrimoine militaire, le milieu naturel et les nouveaux usages qui prévaut dans la restauration actuelle de la citadelle.

TOUR OF WORKS UNDERWAY AT THE "CONTREGARDE DU ROY"

Visiting the Contregarde du Roy at the Lille Citadelle illustrated the need for a sensible balance between the military heritage, natural environment and new uses which prevails in the current renovation of the citadel.

BEZOEK AAN DE WERKZAAMHEDEN AAN DE CONTREGARDE DU ROY

Het bezoek aan de Contregarde du Roy bewees hoe belangrijk het is om te streven naar een beredeneerd evenwicht tussen militair erfgoed, natuurlijke omgeving en nieuwe gebruikers, evenwicht dat bij de restauratie van de citadel voorrang krijgt.

VISITE RÉALISÉE PAR DOMINIQUE PLANCKE, CHANTAL ZAMOLO ET FRANÇOIS FREYTET – VILLE DE LILLE

- 1- Au centre du groupe, Chantal Zamolo, Ville d'Art et d'Histoire, Ville de Lille
- 2 - Dominique Plancke, Conseiller Délégué Municipal (Patrimoine-Archives-Archéologie), Ville de Lille et Charlotte Compagnon, interprète
- 3 - François Freytet, Direction Parcs et Jardins, Ville de Lille

VISITED BY DOMINIQUE PLANCKE, CHANTAL ZAMOLO AND FRANÇOIS FREYTET – CITY OF LILLE

- 1- Centre of group: Chantal Zamolo, City of Art and History, City of Lille
Dominique Plancke, Deputy Municipal Councillor (Heritage-Archives-Archaeology), City of Lille and Charlotte Compagnon, Interpreter
- 3 - François Freytet, Department of Parks and Gardens, City of Lille

BEZOEK DOOR DOMINIQUE PLANCKE, CHANTAL ZAMOLO EN FRANÇOIS FREYTET – STAD RIJSEL

- 1- In het midden van de groep: Chantal Zamolo, Ville d'Art et d'Histoire, stad Rijsel
- 2 - Dominique Plancke, Afgevaardigd gemeentelijk adviseur (erfgoed - archieven - archeologie), stad Rijsel, en Charlotte Compagnon, tolk
- 3 - François Freytet, Directie Parken en Tuinen, stad Rijsel

TRAVAUX DE RESTAURATION DE LA CONTREGARDE DU ROY

Lay partie de l'enceinte extérieure à la fois la plus dégradée, et la plus proche de la ville.

RESTORATION OF THE CONTREGARDE DU ROY

The section of the external wall which has suffered the most damage and is closest to the city.

RESTAURATIEWERKEN AAN DE CONTREGARDE DU ROY

Gedeelte van de buitenmuur, die het meest beschadigd is en het dichtst bij de stad ligt.

NOUVELLES TECHNIQUES DE RESTAURATION

Trois objectifs : Conservation du patrimoine durable, Développement écologique cohérent, Parcours pédagogique.

Le chemin de ronde sera reconstitué tel qu'en 1830 et proposera des promenades et des points de vue nouveaux.

NEW RESTORATION TECHNIQUES

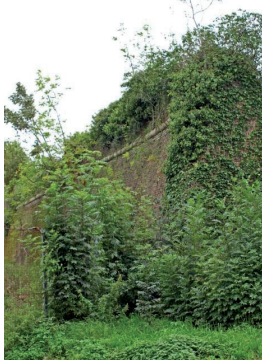
Three objectives: Sustainable heritage conservation, Coherent ecological development, Educational circuit.

The wall-walk will be reconstituted as it was in 1830, offering new walkways and viewpoints.

NIEUWE RESTAURATIETECHNIKEN

Drie doelstellingen: Duurzaam behoud van het patrimonium, Coherente ecologische ontwikkeling, Pedagogisch traject

De gang langs de borstwering zal worden hersteld zoals hij in 1830 was, en er komen wandelingen en nieuwe uitkijpunten.

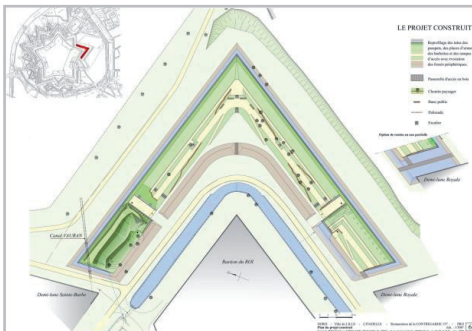

*Plan du projet paysager
Equipe E. Poncelet, Le Chêne
vert, Paysages, M. Wirtz*

*Landscape Project Plan
Team E. Poncelet, Le Chêne
vert, Landscaping, M. Wirtz*

*Plan van het landschapsproject
Team E. Poncelet, Le Chêne
vert, Paysages, M. Wirtz*

V

Retranchement gauche : Restauration en préservant l'îlot sauvage, laissant libre cours à la nature.
 Retranchement droit : Reconstitution à l'identique, mettant en évidence les dimensions historique et technique de l'ouvrage.

Traitement des talus pour concilier vitalité écologique, protection du patrimoine et compréhension du site : rendus accessibles au public avec un parapet de sécurité, végétation herbacée rendant le mur visible depuis le Champ de mars. Etrépage permettant de diversifier la flore.

Left-hand retrenchment: Restoration, while preserving the area of unspoilt nature, giving natural elements the freedom to develop.

Right-hand retrenchment:

Identical reconstruction, highlighting the structure's historical and technical dimensions.

The handling of the talus will reconcile ecological vitality, heritage protection and understanding of the site: they will be made accessible to the public with safety rails, herbaceous plants will ensure the wall's visibility from the esplanade. Turf-stripping to encourage diversification of flora.

Linker wal: restauratie met behoud van het ongerepte eiland, waar de natuur haar gangen mag gaan.

Rechter wal: trouwe reconstructie, waarbij de historische afmetingen en de bouwtechnieken worden beklemtoond.

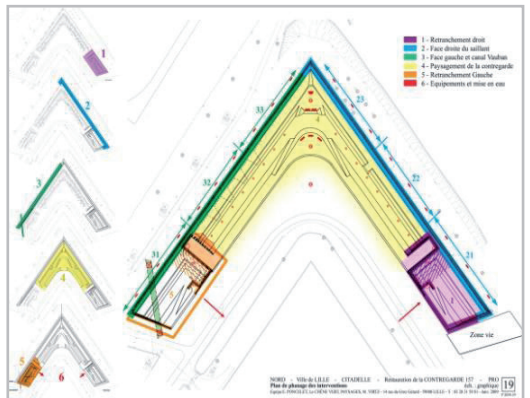
Behandeling van de taluds om ecologische vitaliteit, bescherming van het erfgoed en begrip van de site met elkaar te verzoenen: dankzij een veiligheidsleuning toegankelijk voor het publiek, grasachtige plantengroei waardoor de muur van het Champ de Mars zichtbaar is. Wortelsnoeien om de flora te diversifiëren.

>
Plan du projet paysager
 Equipe E. Poncelet, Le Chêne vert,
 Paysages, M. Wirtz

Landscape Project Plan
 Team E. Poncelet, Le Chêne vert,
 Landscaping, M. Wirtz

Plan van het landschapsproject
 Team E. Poncelet, Le Chêne vert, Pay-
 sages, M. Wirtz

TYPE DE CONSTRUCTION

Visualisation du type de construction de la fortification grâce au maintien d'un mur démantelé sur un angle de la Contregarde : construction en pierre, les briques servant d'enveloppe.

The methods used to construct the fortification can be seen in a section of dismantled wall which has been preserved at the corner of the Counterguard: stone construction, with brick cladding.

Het bouwtype van de vestingwerken wordt zichtbaar gemaakt door aan een hoek van de Contregarde een ontmantelde muur te behouden: de eigenlijke bouw is van steen, de bakstenen omringen deze.

RÉALISATION DES BLOCS DE PAREMENT IN SITU

CREATION OF FACING BLOCKS ON SITE.

VERVAARDIGING VAN DE PAREMENTBLOKKEN TER PLAATSE.

PRISE EN COMPTE DE LA VIE VÉGÉTALE ET ANIMALE

A toutes les étapes de la fortification : les plantes de remparts ne sont plus regardées comme des éléments envahissants et perturbants du bâti, mais comme une composante à part entière du site : fougère spécifique aux remparts (doradille noire), chauves-souris, insectes, oiseaux...

PLANT AND ANIMAL LIFE

Plant and animal life is taken into account at every stage of the fortification. Rather than viewing the plants on the ramparts as an invasive presence with a negative impact on the building, they are now seen as an integral element of the site: fern specific to the ramparts (black spleenwort), bats, insects, birds, etc.

AANDACHT VOOR DE FAUNA EN FLORA

Aandacht voor de fauna en flora in elke fase van de vestingwerken: de planten op de walmuren worden niet langer gezien als woekerplanten die het gebouw verstoren, maar als een volwaardig bestanddeel van de site: varens die typisch zijn voor walmuren (zwartsteel), vleermuizen, insecten, vogels, ...

CONSEIL D'ARCHITECTURE,
D'URBANISME ET DE L'ENVIRONNEMENT
DU NORD
98 RUE DES STATIONS, 59000 LILLE
MÉTRO CORMONTAIGNE

T. 03 20 57 67 67
F. 03 20 30 93 40
contact@caue-nord.com
www.caue-nord.com